

ชื่อเรื่องคุณิพนธ์	ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการเจรจาสินค้าเกษตรรอบใหม่ ของ WTO ที่มีต่อภาคการเกษตรของไทย: การวิเคราะห์ แบบจำลองดุลยภาพทั่วไป
ชื่อผู้เขียน	นายกฤษ เอี่ยมฐานนท์
ชื่อปริญญา	ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์
ปีการศึกษา	2550

คณะกรรมการที่ปรึกษาคุณิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ วรรณนุช ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม
3. อาจารย์พิบูลย์ เขียมอนุกุลกิจ

คุณิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างแบบจำลองดุลยภาพทั่วไปสำหรับประมวลผลประโยชน์ และผลกระทบทางเศรษฐกิจมหภาคที่เกิดจากผลของการเข้าร่วมเจรจาการค้าสินค้าเกษตรรอบใหม่ของ WTO และ (2) ศึกษาโครงสร้างภาคการเกษตรของประเทศไทยที่เปลี่ยนแปลงไปจากผลของการเจรจาการค้าสินค้าเกษตรรอบใหม่ของ WTO แบบจำลองดุลยภาพทั่วไปที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ออกแบบเพิ่มเติมจากโครงสร้างพื้นฐานของแบบจำลองดุลยภาพทั่วไป ของ Orani จำนวน 50 สาขาการผลิต เพื่อแสดงให้เห็นว่าการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าตามพันธกรณีการเจรจาการค้าสินค้าเกษตรรอบใหม่ของ WTO ทำให้โครงสร้างของระบบเศรษฐกิจและภาคเกษตรของไทยมีการปรับตัวอย่างไร โดยใช้ข้อมูลจากรายบัญชีการผลิตและผลผลิต ปี 2543 เป็นฐานข้อมูลหลักของการศึกษา และใช้โปรแกรม GEMPACK ในการประมวลผล ซึ่งทำการศึกษาผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยน 4 กรณี โดยกำหนดให้ (1) อัตราแลกเปลี่ยนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ในระยะสั้น (2) อัตราแลกเปลี่ยนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ในระยะยาว (3) อัตราแลกเปลี่ยนคงที่ในระยะสั้น และ (4) อัตราแลกเปลี่ยนคงที่ในระยะยาว และแสดงผลกระทบดังกล่าวเป็น

3 ขั้นตอน คือ (1) ผลของการปรับลดอัตราภาษีของไทยเพียงฝ่ายเดียว (2) ศึกษาผลกระทบของการปรับลดอัตราภาษีของประเทศสมาชิกอื่น และ (3) ศึกษาผลกระทบจากการปรับลดอัตราภาษีของประเทศไทยและประเทศสมาชิกอื่นที่มีต่อระบบเศรษฐกิจไทย โดยเฉพาะภาคการเกษตร

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าหากประเทศไทยดำเนินนโยบายที่กำหนดให้อัตราแลกเปลี่ยนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อปรับลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าเกษตร ประเทศไทยต้องยอมให้อัตราแลกเปลี่ยนปรับตัวเพิ่มขึ้นทั้งระยะสั้นและระยะยาวในอัตราร้อยละ 14.91 และ 15.16 ตามลำดับ จึงจะมีผลทำให้ดุลการค้าขาดดุลเป็นสัดส่วนคงที่กับ GDP โดยนโยบายนี้จะทำให้เกิดการขาดดุลการค้าทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เท่ากับ 381,898.29 และ 379,379.00 ล้านบาท ตามลำดับ ขณะที่ GDP มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นทั้งระยะสั้นและระยะยาวในอัตราร้อยละ 2.02 และ 1.37 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาผลกระทบรายสาขาการผลิต พบว่า GDP ในแต่ละสาขาการผลิตของภาคเกษตร ส่วนใหญ่ปรับตัวเพิ่มขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ยกเว้น สาขาพืชเส้นใย และสาขานมและผลิตภัณฑ์จากนม แต่หากประเทศไทยดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ จะทำให้ขาดดุลการค้าทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเท่ากับ 409,766.37 และ 402,178.01 ล้านบาท ตามลำดับ ขณะที่ GDP มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาวในอัตราร้อยละ 6.51 และ 4.84 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาผลกระทบรายสาขาการผลิต พบว่า GDP ในแต่ละสาขาการผลิตของภาคเกษตรส่วนใหญ่ปรับตัวเพิ่มขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ยกเว้นสาขาพืชเส้นใย สาขาผลิตผลทางการเกษตรอื่น ๆ และสาขาปศุสัตว์อื่น ๆ

อนึ่ง ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน โดยหากต้องการรักษาดุลการค้าก็จะต้องลดค่าเงินบาท แต่หากกำหนดให้อัตราแลกเปลี่ยนคงที่ ก็จะส่งผลให้ประเทศไทยขาดดุลการค้า เพื่อบรรเทาผลกระทบดังกล่าว ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการใช้นโยบายอื่นที่มีประสิทธิภาพ เช่น นโยบายอัตราดอกเบี้ย ควบคู่ไปกับการสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งผลของการศึกษาครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าในท้ายที่สุดแล้ว การเจรจาสินค้าเกษตรรอบใหม่ของ WTO จะส่งผลกระทบต่อทางลัดต่อระบบเศรษฐกิจและภาคเกษตรของไทย

in the Thai economy in general stemming from the new round of negotiations. The CGE model was run using Gempack on the basis of data mined from the Thai Input-Output Table for 2000.

Four types of closure were assumed: (1) a short-run flexible exchange rate scenario; (2) a long-run flexible exchange rate scenario; (3) a short-run fixed exchange rate scenario; and (4) a long-run fixed exchange rate scenario. The impact of each scenario is computed in three steps. First, the results of Thai tariff adjustment are computed to show the direction of changes. Second, results are computed for tariff adjustments for the rest of the world. Finally, third, results are computed for the combination of the Thai and rest of the world tariff adjustments.

For the flexible exchange scenario, the Thai baht must depreciate 14.91 percent in the short run and 15.16 percent in the long run to maintain a constant ratio of trade deficit to Gross Domestic Product (GDP). In this case, the deficit rose to 381,898.29 and 379,3797.00 million baht, respectively. However, the GDP grew 2.02 percent in the short run and 1.37 percent in the long run. Sectoral value added in all sectors increased except in regard to textiles and dairy products. With the fixed exchange rates scenario, the trade deficit in the short run and in the long run rose to 409,766.37 and 402,178.01 million baht, respectively. The GDP grew 6.51 percent in the short run and 4.84 percent in the long run. Value added in all sectors increased except in regard to textiles, agriculture products, and livestock.

The results of this study showed that continued economic growth can be expected on the basis of each of the four scenarios provided that a relevant exchange rate policy is applied. Such a policy would entail the depreciation of the baht. If the exchange rate is fixed, then an increase in the trade deficit will be expected with two provisos to the contrary. An increase in the trade deficit would not occur if a competitive policy is adopted stressing Thailand's export capacity or if it is controlled by other restrictive measures, such as through interest rates, strengthening infrastructure and improving efficiency and productivity in order to remain competitively.

Finally, the results of this study suggest that there are net disturbances following in the wake of the new round of WTO negotiations, which require adjustments both in policies and in the structure of the Thai economy.